

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
1.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2022/1017
Toplantı Tarihi/Sayısı : 15.2.2023/32
Karar Numarası : 2023/164
Başvuran : H.D.
Başvuran Vekili : --
Adres : --
Muhatap Kurum/Kişi : İzmir 2 No'lu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu
Muhatap Adres :

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başvuranın tutulduğu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yaşadığı hak ihlalleri iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuru dilekçesi ve ekleri doğrultusunda, Ulusal Önleme Mekanizması Birimi tarafından incelemesi gerçekleştirilen başvuruda özetle;

a) Başvuran, İdarenin siyasi ve ideolojik saiki sebebiyle son 1 yıldır siyasi mahpusların farklı bloklara ve koridorlara yerleştirildiği,

b) Havalandırma alanının üstünün tellerle kapalı olduğunu ve havalandırma alanında kamera bulunmasından dolayı özel hayatının gizliliğinin ihlal edildiğini,

c) Haftalık 10 kişi ve 10 saat sınırlamasıyla uygulanması gereken sosyal, sportif ve kültürel faaliyetlerin haftalık 1 saat ve 5 kişi sınırlamasıyla uygulandığını,

ç) Semaver, çaydanlık, televizyon, dolap gibi eşyalarının İdare aracılığıyla ihtiyacı olan arkadaşlarına verilmesi talebinin kabul edilmediğini, koşullar arası kitap alışverişine izin verilmediğini, ailesinin gönderdiği çorap, iç çamaşır gibi eşyaların içeri alınmadığını, kantinde daksil, mum, kırmızı kalem gibi eşyaların satışının gerekçesiz yasaklandığını,

d) Hasta ve yaşlı mahpusların bilinçli şekilde aynı odada tutularak ölüme sürüklendiğini ve bu uygulama sonucunda A.E. adlı mahpusun hayatını kaybettiğini iddia etmiş ve gereğinin yapılmasını talep etmiştir.

3. Muhatap İzmir 2 No'lu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan 18.07.2022 tarihli yazılı görüşte özetle;

a) Mahpuslara dil, din, ırk, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, doğum, felsefi inanç, millî veya sosyal köken ve siyasî veya diğer fikir yahut düşünceleri ile ekonomik güçleri ve diğer toplumsal konumları yönünden ayırım ve ayrıcalık yapılmaksızın eşit şekilde yaklaşıldığı, mahpusların oda yerleştirmeleri ve değişikliklerinin 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfaz Hakkındaki Kanun ile Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik kapsamında kapasite/personel sayısı, fiziksel koşullar, asayiş ve güvenlik gibi kriterler değerlendirilerek İdare ve Gözlem Kurulu tarafından yapıldığını, oda değişikliği kararlarının mahpuslara tebliğ edildiği ve mahpusların söz konusu kararlara karşı yargı makamlarına başvurarak itiraz edebileceği,

b) Kurumun yüksek güvenlikli kapalı ceza infaz kurumu olarak sınıflandırılmış olması nedeniyle öncelikle mahpusların kendi güvenliklerinin sağlanması açısından, ayrıca Kurum güvenliğinin sağlanması, mahpusların sağlık durumu firar teşebbüsleri ve isyan girişimleri ya da birbirlerine zarar verme ihtimalleri sebebiyle olası acil durumlarda derhal ve zamanında müdahale edilebilmesi açısından hükümlülerin özel yaşam alanları (oda içerisi) hariç çeşitli noktalarda güvenlik kameraları bulunduğu, havalandırma alanını gösteren güvenlik kameralarının hükümlü ve tutukluların özel yaşam alanı olan oda içerisini görmeyecek şekilde yerleştirildiği, ayrıca Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü'nün 2.12.2016 tarihli yazısı doğrultusunda havalandırma alanlarının üstünün bu alanların kullanım amacını engellemeyecek şekilde fens telleriyle kapatıldığı,

c) Mahpusların başka bir odadaki mahpuslarla birleşerek 1 saat halı saha ve 1 saat toprak sahaya çıkabildiği, 2 saat sohbet faaliyetlerinden yararlanabildiği, talep etmeleri halinde hobi amaçlı resim atölyesi faaliyetlerinden 4 saat yararlandıkları, Manevi Rehberlik Birimi çalışmalarından yararlandıkları, Buca Halk Eğitim Merkeziyle işbirliği yapılarak çini kursu ve akrilik boya kursu açıldığı,

ç) Eğitim Kurulu Başkanlığının 20.06.2017 tarihinde; *"hükümlü ve tutuklular arasında kitap, dergi, gazete vb. her türlü basılı yayınların takası, odalar arasında değiştirilmesi ve birbirlerine gönderilmesinin kurumun barındırdığı suç türleri ile mevcut düzen ve güvenlik durumu dikkate alınarak hükümlü tutuklular arasında şifreli haberleşmeye, örgütsel faaliyetlere neden olabileceği gerekçesiyle tedbir amaçlı olarak kaldırılması"* yönünde karar verildiği, mahpusların hediye veya hibe adı altında televizyon, dolap, semaver gibi eşyaları birbirlerine vermelerine izin verilmediği, asayiş ve güvenlik nedeniyle mahpusların bu şekilde birbirlerinin üzerinde hakimiyet kurmasına, telkin ve yönlendirmelerle gruplaşmanın oluşmasına izin verilmediği, mahpusların her türlü ihtiyaçlarının iç kantinden, iç kantinde bulunmaması durumunda dış kantin aracılığıyla temin edildiği,

d) Ziyaretçilerinin getirmiş oldukları eşyaların, Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmelik kapsamında alınarak tesliminin yapıldığı, aynı şekilde ziyaretçilerin mahpusların emanet para hesaplarına para yatırmaları ve göndermeleri hususunda herhangi bir kısıtlama yapılmadığı ancak mahpusların güvenliği, Kurum güvenliği, işleyiş ve düzeni açısından mahpusun ziyaretçisi olmayan kişilerin eşya teslimi ya da para yatırmasının uygun görülmediği, bununla beraber asayiş ve güvenlik nedeniyle ziyaretçilerce mahpuslara getirilen eşyaların kontrol edildiği, Kurum mevcudu göz önüne alındığında işlemlerin aksayacağı, Kurum işleyişinin tıkanabileceği ve uzun süren incelemeler neticesinde mahpusların da mağduriyet yaşayabileceği göz önüne alınarak mahpusların kantinde satışı yapılan giyim eşyalarının dışarıdan temininin uygun görülmediği, daksil, mum, kırmızı kalem gibi araç gereçlerin konsinye satış sisteminde olmadığı için tedarik edilemediği, zorunluluk arz etmediğinden dış kantinden alınmasının uygun görülmediği,

e) A.E.'nin Çiğli Eğitim ve Araştırma Hastanesinde COVID-19 hastalığından dolayı yoğun bakımda yatması sebebiyle resen ceza tehir işlemlerinin başlatıldığı, İstanbul Adli Tıp Kurumunun 18.04.2022 tarihli raporuna istinaden, İzmir Cumhuriyet Başsavcılığı Ağır Ceza İlamat Masası'nın 18.04.2022 tarihli *"Sağlık Nedeni ile Cezasının İnfazının Ertelenmesi Kararı"* ile tahliye edilmesine karar verildiği ve 18.04.2022 tarihinde tahliye edilerek serbest bırakıldığı, insanların hastalık ve yaşlılıklarını işkence aracı kullanarak cinayete sebebiyet verildiği iddiasının tamamen gerçek dışı olduğu belirtilmiş olup ilgili belgeler tarafımıza iletilmiştir.

4. Başvuranın 06.10.2022 tarihinde alınan yazılı görüşünde özetle:

a) Başvuran, son 1 yıldır siyasi mahpuslara karşı keyfi, baskıcı ve ayrımcı uygulamaların başladığını, İdarenin art niyetli politikalarını uygulamak için hukuku ve ilgili mevzuatı çarpıtarak yorumladığını,

b) A. E.'nin hasta ve yaşlı olduğunu, diğer hasta ve yaşlı mahpuslarla zorla bir arada tutulduğunu, hiçbir disiplin cezası olmamasına ve tarafsız koşu altında olmasına rağmen İdarenin şartlı tahliyesini 2 kere keyfi

olarak ertelediğini, hasta ve yaşlı olduğu için, bununla beraber uygunsuz koşullarda zorla tutulduğu için hijyen eksikliğinden dolayı hastalandığını, mahpusun ziyaret ve telefon haklarını cezalı olduğu için kullanmadığını belirtilerek hastanede olduğunun ailesinden gizlendiğini, mahpus yoğun bakıma girdiğinde İdarenin sorumluluğu üstünden atmak için derhal mahpusu tahliye ettiğini,

c) 5275 sayılı Kanun'da havalandırma alanının telle kapatılmasına ilişkin madde olmadığını, Anayasa'da düzenlenen hakların sadece kanun ile ölçülü olarak sınırlandırılabilceğini, dolayısıyla havalandırma alanının telle kapatılmasının insan onuruna ve hukuka aykırı olduğunu, havalandırma alanının spor salonu, sohbet ya da atölye odası, ziyaretçi görüş yeri, konferans salonu gibi herkesçe kullanılabilen bir ortak yaşam alanı olmadığını, sadece havalandırma alanının ait olduğu odadakiler kullanabildiği için özel yaşam alanı olduğunu ve havalandırma alanına kamera takılmasının hak ihlali olduğunu,

ç) Sol terör mensubu siyasi suçluların odaları 2 ya da 3 kişilik olduğu için odalar birleştirilse dahi istenilen sayıya ulaşamadıklarını, İdarenin bu yolla kendilerinin faaliyetlerini engellediğini,

d) Mevzuat kapsamında iç çamaşırı, çorap gibi giysileri hediye olarak kabul edebilme hakları olmasına rağmen İdarenin gerekçeler üreterek ve keyfi olarak bu haklarını sınırladığını, ekonomik olarak da bu durumun kendilerine külfet oluşturulduğunu,

e) Önceden satışı olan mum, daksil, kırmızı kalem gibi araç gereçlerin 9-10 ay boyunca satılmadığını, 9-10 ay boyunca satış olmamasının araç gereçlerin bittiğini değil kasıtlı olarak satılmadığını gösterdiğini iddia etmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. 20.04.2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 17'nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin Kuruma bizzat başvuru yapabileceği hükme bağlanmıştır.

6. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde; "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" Kurumun görev alanları arasında düzenlenmiştir.

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

7. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendine göre; "*özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek.*" Kurumun görevleri arasında sayılmıştır. Bu kapsamda başvuranın iddiaları konuya ilişkin mevzuat hükümleri ile birlikte incelenip değerlendirilmiştir.

8. Başvuran A.E. adlı mahpusun İdarenin yanlış uygulamaları sonucu hayatını kaybettiğini iddia etmiştir. İdare hayatını kaybeden mahpusa ilişkin iddiaya yönelik olarak; A.E.'nin Çiğli Eğitim ve Araştırma Hastanesinde COVID-19 hastalığından dolayı yoğun bakımda yatması sebebiyle resen ceza tehir işlemlerinin başlatıldığını, İzmir Cumhuriyet Başsavcılığının "*Sağlık Nedeni ile Cezasının İnfazının Ertelenmesi Kararı*" ile tahliye edilmesine karar verildiğini ve 18.04.2022 tarihinde tahliye edilerek serbest bırakıldığını belirtmiştir. Yönetmelik'in "Başvuru hakkı" başlıklı 30'uncu maddesi kapsamında Kuruma başvurabilmek için hak ihlalinden zarar görmüş olma şartı aranmakta olup başvuranın söz konusu iddianın zarar göreni olmaması nedeniyle mezkûr iddianın "*kabul edilmez*" olduğuna karar verilmesi gerektiği değerlendirilmiştir.

9. Başvuranın ele alınması gereken diğer iddiaları ise; siyasi mahpusların farklı bloklara ve koridorlara yerleştirildiği, havalandırma alanının üstünün tellerle kapalı olduğu ve havalandırma alanında kamera bulunduğu, sosyal, sportif ve kültürel faaliyetlerin haftalık 1 saat ve 5 kişi sınırlamasıyla uygulandığı, koğuşlar arası kitap ve eşya alışverişine izin verilmediği, ailesinin gönderdiği çorap, iç çamaşırı gibi eşyaların içeri alınmadığı ve kantinde

daksil, mum, kırmızı kalem gibi eşyaların satışının gerekçesiz yasaklandığıdır.

10. 29.12.2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkındaki Kanun'un "Hapis cezalarının infazında gözetilecek ilkeler" başlıklı 6'ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine göre; "Hükümlüler ceza infaz kurumlarında güvenli bir biçimde ve kaçmalarını önleyecek tedbirler alınarak düzen, güvenlik ve disiplin çerçevesinde tutulurlar", "Ceza infaz kurumlarında hükümlülerin düzenli bir yaşam sürdürmeleri sağlanır. Hürriyeti bağlayıcı cezanın zorunlu kıldığı hürriyetten yoksunluk, insan onuruna saygının korunmasını sağlayan maddî ve manevî koşullar altında çektirilir. Hükümlülerin, Anayasada yer alan diğer hakları, infazın temel amaçları saklı kalmak üzere, bu Kanunda öngörülen kurallar uyarınca kısıtlanabilir." Mezkur Kanun'un "Yüksek güvenli kapalı ceza infaz kurumları" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasına göre; "Yüksek güvenli kapalı ceza infaz kurumları, iç ve dış güvenlik görevlilerine sahip, firara karşı teknik, mekanik, elektronik ve fizikî engellerle donatılmış, oda ve koridor kapıları sürekli kapalı tutulan, ancak mevzuatın belirttiği hâllerde aynı oda dışındaki hükümlüler arasında ve dış çevre ile temasların geçerli olduğu sıkı güvenlik rejimine tâbi hükümlülerin bir veya üç kişilik odalarda barındırıldıkları tesislerdir. Bu kurumlarda bireysel veya grup hâlinde iyileştirme yöntemleri uygulanır."

11. 5275 sayılı Kanun'un "Kütüphaneden yararlanma" başlıklı 61'inci maddesine göre; "Ceza infaz kurumlarında, kurumun büyüklüğüne göre, kütüphane veya kitaplık oluşturulur. Kütüphanelerde veya kitaplıklarda verilen derslere kaynaklık edecek kitapların yanı sıra olanaklar ölçüsünde hükümlülerin boş zamanlarını değerlendirmelerini, okuma alışkanlığı edinmelerini ve kültür bakımından ufuklarını geliştirmelerini sağlayacak kitaplar da bulundurulur. Hükümlüye kurum kütüphanesinden yararlanma imkânı verilir. Ayrıca, hükümlüler kamu kurum ve kuruluşlarına bağlı kütüphanelerde bulunan ve 62 nci maddedeki şartları taşıyan yayınlardan yararlandırılabilir." "Sürelî veya süresiz yayınlardan yararlanma hakkı" başlıklı 62'inci maddeye göre; "Hükümlü, mahkemelerce yasaklanmamış olması koşuluyla sürelî ve süresiz yayınlardan bedelini ödeyerek yararlanma hakkına sahiptir."

12. 29.03.2020 tarihli ve 31083 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in "Dışarıdan gönderilen hediyeleri kabul etme hakkı" 77'nci maddesinin birinci fıkrasına göre; "Kapalı ceza infaz kurumlarındaki hükümlü Ocak, Mart, Mayıs, Temmuz, Eylül, Kasım aylarının ilk haftasında ve dinî bayramlarda, her yıl 31 Aralık günü yılbaşı sayılarak yılbaşında veya kendi doğum günlerinde dışarıdan gönderilen ve kurum güvenliği ve kişilerin sağlığı için tehlikeli olmayan bir hediye kabul etme hakkına sahiptir." İkinci fıkrasının (a) bendine göre; "Hükümlü, hediye olarak ancak kitap veya giyim eşyası kabul edebilir. Hediye olarak kitabın ücreti de gönderilebilir, bu durumda kitap, kurum kantini aracılığıyla temin edilir."

13. 23.05.2001 tarihli ve 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu'nun "İnfaz hâkimliğine şikâyet ve usulü" başlıklı 5'inci maddesine göre; "Ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde hükümlü ve tutuklular hakkında yapılan işlemler veya bunlarla ilgili faaliyetlerin ya da Cumhuriyet savcısının ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin verdiği kararların kanun veya diğer mevzuat hükümlerine aykırı olduğu gerekçesiyle bu karar, işlem veya faaliyetlerin öğrenildiği tarihten itibaren on beş gün, herhalde yapıldığı tarihten itibaren otuz gün içinde şikâyet yoluyla infaz hâkimliğine başvurulabilir." "İnfaz hâkimliğince şikâyet üzerine verilen kararlar" başlıklı 6'ncı maddesine göre; "İnfaz hâkiminin kararlarına karşı şikâyetçi veya ilgili Cumhuriyet savcısı tarafından, tebliğden itibaren yedi gün içinde Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre itiraz yoluna gidilebilir. Kanunlarda infaz hâkiminin onayına tabi olduğu belirtilen hususlarda da bu hüküm uygulanır. İtiraz, infaz hakimliğinin yargı çevresinde bulunduğu ağır ceza

mahkemesine yapılır. İnfaz hâkimi aynı zamanda bu mahkemenin üyesi olduğu takdirde itirazla ilgili karara katılamaz.”

14. Adalet Bakanlığı'nın Ceza İnfaz Kurumlarının Tahsisi, Nakil İşlemleri ve Diğer Hükümler Hakkında 45/1 sayılı Genelgesi'nin “*Ortak Etkinlikler*” başlıklı üçüncü bölümüne göre; “(1) *Hükümlü ve tutuklular işledikleri suçlara, kurumdaki davranışlarına, ilgi ve yeteneklerine göre gruplandırılarak, güvenlik bakımından tehlike yaratmadığı ölçüde, kendileri için hazırlanmış iyileştirme programları çerçevesinde eğitim, spor, meslek kazandırma ve çalışma ile diğer sosyal ve kültürel faaliyetlere katılırlar. Bu faaliyetler yüksek güvenli kurullar ile diğer kurumların yüksek güvenli bölümlerinde on kişiyi aşmayacak gruplar hâlinde yürütülür. Programların süresi ve katılacak hükümlü tutuklu sayısı her programın özelliği, güvenlik koşulları ve kurumun olanakları dikkate alınarak idare ve gözlem kurulunca belirlenir. İyileştirme programlarının amaca aykırı sonuçlar verdiği tespit edilen hükümlü ve tutuklular yönünden bu uygulamaya son verilebilir veya gerekli değişiklikler yapılabilir.*

...

(3) *Ortak etkinliklere katılacak hükümlü ve tutukluların gruplandırılması, programların amaca aykırı sonuçlar verdiği tespit edilen hükümlü ve tutuklular yönünden uygulamaya son verilmesi veya gerekli değişikliklerin yapılması hususlarında idare ve gözlem kurulunca karar alınır.*

...

(11) *Yüksek güvenli ceza infaz kurumlarında bulunan ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükümlülerin sadece kendisiyle aynı ünite kalan hükümlülerle birlikte, sınırlı olarak bu programlara katılmasına izin verilebilir.”*

15. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne (AİHM) göre; kamu düzeninin sağlanması, mahpusların kaçma, saldırı ya da rahatsız etme riskinin önlenmesi için belirli kategorideki mahpuslara yüksek güvenli cezaevi rejimleri uygulanır ve bu tür mahpuslar daha sıkı güvenlik kurallarına tâbidir (AİHM, *Piechowicz/Polonya*, B. No: 20071/07, 17/04/2012, §161). Bununla beraber, güvenlik ve disiplinin sağlanması için diğer mahpuslarla temasın yasaklanması tek başına kötü muamele yasağının ihlalini oluşturmaz (AİHM, *Öcalan/Türkiye*, B. No: 46221/99, 12/05/2005, §191).

16. AİHM, hapisane içindeki güvenlik rejiminin düzensizliğin ve suçun önlenmesini, cezaevindeki mahpusların korunmasını ve kamu düzenini sağlamayı amaçladığını, bu nedenle cezaevi yetkililerinin güvenlik risklerini azaltmaya ya da sınırlandırmaya çalışan yolları uygulamalarının meşru bir çıkarı olduğunu, mahpus haklarıyla güvenlik rejimi arasında bir denge kurulduğu takdirde sınırlamaların gerekli ve meşru kabul edildiğini belirtmiştir (AİHM, *Nazarenko/Ukrayna*, B. No: 39483/98, 29/07/2003, §165).

17. Anayasa Mahkemesi (AYM) de mahpusların temel hak ve hürriyetlere genel olarak sahip olmalarının, bu haklarının ceza infaz kurumu dışındaki bireyler kadar güvence altına alındığı anlamında değerlendirilmemesi gerektiğini, ceza infaz kurumlarının işlev ve amacı kapsamında mahpusların haklarının ceza infaz kurumuna girmekle zaten sınırlanmış olduğunu belirtmiştir (AYM, *Mehmet Reşit ARSLAN ve Diğerleri*, 2013/583, 10/12/2014, § 73).

18. Mahpuslar temel hak ve hürriyetlere sahip olmakla birlikte ceza infaz kurumları bu hakların kullanılması sırasında güvenlik ve asayişin sağlanması amacıyla belli bir dengeyi gözetmek, gerekiyorsa sınırlamalar getirmek durumundadır. İdarenin güvenlik önlemleri koyması mahpusların haklarını kullanmalarını tamamen engellememekte, meşru amaç olan düzeni ve güvenliğini sağlamak, devlete ve topluma olan yükümlülüklerini yerine getirmek için mahpusların haklarına sınırlamalar getirmektedir. Güvenlik ve düzenin sağlanması amacıyla siyasi mahpusların farklı bloklara ve koridorlara yerleştirilmesi, havalandırma alanının üstünün tellerle kapalı olması ve havalandırma alanında kamera bulunması, sosyal, sportif ve kültürel faaliyetlerin haftalık 1 saat ve 5 kişi

sınırlamasıyla uygulanması İdarenin meşru çıkarı kapsamında mahpusların hakları ve güvenlik rejimi arasında sağlanan dengeden kaynaklanmakta olup söz konusu uygulamaların işkence ve kötü muamelede aranan asgari eşiği aşmadığı değerlendirilmektedir.

19. Mahpusların Kurum bünyesinde oluşturulan kütüphane veya kitaplıklarda, kamu kurum ve kuruluşlarına bağlı kütüphanelerde bulunan kitaplardan ücretsiz olarak yararlanma hakkı bulunmakla beraber, bedelini ödeyerek süreli ve süresiz yayınlardan yararlanma hakkı, hediye olarak kitap kabul etme hakkı bulunmaktadır. Ayrıca mahpuslar Kurum kantini aracılığıyla ihtiyaçları olan yiyecek, içecek, kıyafet, hijyen malzemeleri gibi ürünleri temin edebilmektedir. Dolayısıyla koşullar arasında kitap ve eşya alışverişine izin verilmemesi ve dışarıdan iç çamaşırı, çorap gibi kıyafetlerin içeri alınmamasının mahpuslar için hak kaybı yaratmayacağı değerlendirilmektedir.

20. Sonuç olarak; ceza infaz kurumundaki tutulma koşulları bir bütün olarak değerlendirilmekle birlikte, yukarıda açıklanan nedenlerle kötü muamele yasağının "*ihlal edilmediği*" kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

1. Başvuruda KÖTÜ MUAMELE YASAĞININ İHLAL EDİLMEDİĞİNE,
2. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,
3. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine, 15.02.2023 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Harun MERTOĞLU
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Üye

e-imzalıdır

Ünal SADE
Üye